

SIMULTANUL DE ȘAH

prin corespondență

al „Scînteii tineretului“

UNUL CONTRA 60

• DAC-AȘ FI DAN SPĂTARU

(Cronica televiziunii)

• CAMPIONUL DE APENȘLEAU

(Foileton de Ion Băieșu)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scînteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIV, SERIA II, NR. 5853

4 PAGINI — 30 BANI

VINERI 15 MARTIE 1968

Panoul de onoare al întreprinderilor fruntașe pe țară

În cei 22 de ani de existență, uzinele de tractoare din Brașov i s-au atribuit de 20 de ori diferite distincții pe țară și ramură pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor de producție. Ea a fost în același timp decorată cu Ordinul Muncii clasa I-a, iar la unul din firurile internaționale de la Leipzig, tractorului românesc i s-a conferit medalia de aur pentru înaltele sale performanțe tehnice.

Ieri, într-o atmosferă de sărbătoare, tovarășul GHEORGHE APOSTOL, membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului permanent al C.C. al P.C.R. — președintele Uniunii generale a sin-

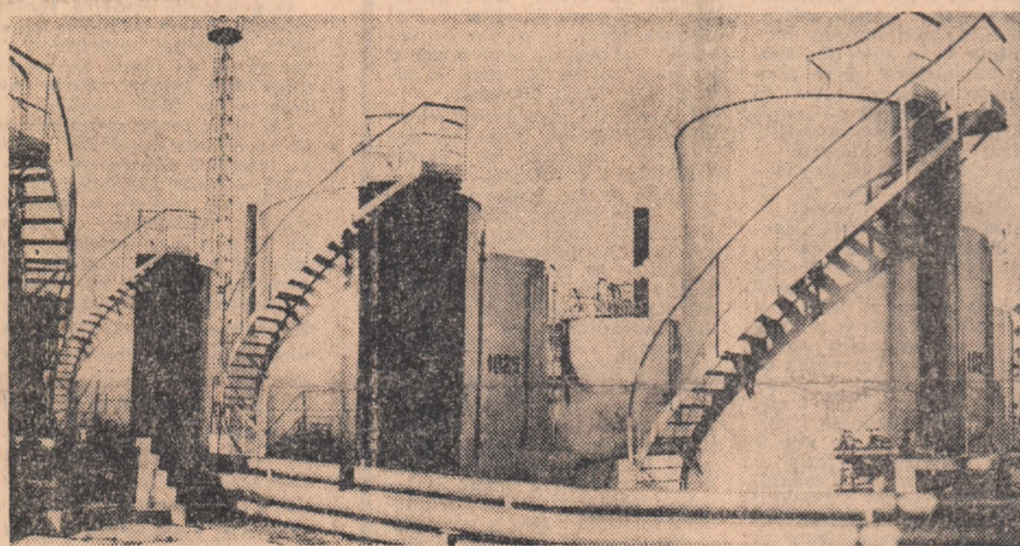
CONSTRUCTORII DE TRACTOARE AU PRIMIT

CEA DE-A 20-A DISTINCȚIE

dicatelor din România, a înminat constructorilor de tractoare o nouă distincție — steagul roșu și diploma de întreprindere fruntașă în întrecerea socialistă pe 1967 pe întreaga industrie. Cu același prilej unui număr de 339 de muncitori dintre care am reținut numele tinerilor Constantin Drîngă, Ion Ghimbășan, Gheorghe Petre, Ion Ionescu etc., li s-a înminat medalia muncii, insignă jubiliară pentru obținerea consecutivă, cinci ani la rând, a titlului de fruntaș în întrecerea socialistă, precum și o primă în bani pentru rezultatele obținute. Evenimentul a coincis cu săptămîna în care de pe banda de montaj a uzinei a ieșit tractorul cu nr. 200.000. Cifra aceasta sintetizează în ea întreaga istorie dinamică și ascendentă a uzinei brașovene, și, prin analogie, a industriei noastre socialiste. Din cele 200.000 de tractoare, peste

LAL ROMULUS

(Continuare în pag. a III-a)

Extinderea și modernizarea rafinării Ploiești: vedere generală a unui parc cu rezervoare ulei, de la rafinăria Ploiești. Foto: AGERPRES

TIMPUL

LA I.A.S. TG. FRUMOS

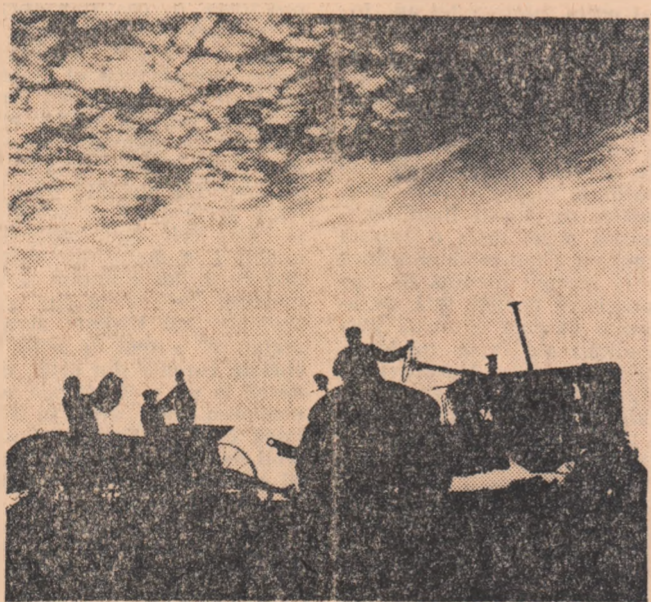
SALT CALITATIV ÎN PERIMETRUL PRODUCȚIEI

Trei din cele cinci unități — fostele G.A.S.-uri Hălăucești, Strunga și Ruginoasa — din care s-a constituit I.A.S. Tg. Frumos încheie anul 1966 cu pierderi. Și iată că în anul 1967 ele realizează producții mari și ieftine, dau beneficii, iar I.A.S. Tg. Frumos a fost declarată ieri, într-o adunare festivă, întreprindere fruntașă pe țară. Nu s-a produs nici o minune. Pămînturile, oamenii și mașinile au rămas cam aceleași. Mutății, transformări mari s-au produs în organizarea producției. Cele 14 ferme ale întreprinderii, organizate în aprilie anul trecut pe baza principiilor stabilite de Plenara C.C. al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea conducerii planificării și organizării agriculturii de stat — așa cum aprecia inginerul Ion Cheorghiu, directorul ei — au făcut un salt calitativ în munca lor.

În urma unui studiu făcut atunci a reieșit că valoarea producției globale pe anul 1967 putea să crească față de planurile totalizate ale celor cinci G.A.S.-uri cu 817.000 lei și beneficiile planificate cu un milion lei. Sporurile urmau să se datoreze creșterii producțiilor medii la hectar, la cultura grîului, a cartofului, la soia și la lapte. Dar

ȘERBU ION

(Continuare în pag. a III-a)

La cooperativa agricolă „Ion Roată” din județul Ilfov mecanizatorii pun în brazdă sămînța unei noi recolte. Foto: GH. CUCU

2008

RĂSPUNSURI LA O ANCHETĂ

de MIHAI STOIAN

prietenul și dușmanul nostru *)

SĂ DISCUTĂM DESPRE:

- TINEREȚE
- EDUCAȚIE
- RĂSPUNDERI

Această penultimă parte a anchetei*) încearcă să surprindă zonele (reale sau doar iluzorii) ale PLECTISELII, așa cum încearcă să ni le explice subiecții înșiși (elevii de clasa a X-a și a XI-a din Sibiu). Fieștile, e greu să tragi concluzii hotărîtoare pe un eșantion ca al nostru (124 subiecți — 2008 răspunsuri), însă o anumită stare de spirit poate, evident, fi detectată astfel, în vederea gășirii mijloacelor, absolut adecvate combaterii inactivității, a activităților monocoarde, a oricăror prăpăstii cauze „obiective” provocatoare de plectiseală la vîrsta specifică furtunoaselor energiilor creatoare.

*) Vezi „Scînteia tineretului” numerele 5825—5826, 5834 și 5838.

Despre ZONELE (reale sau doar iluzorii) ale PLECTISELII (în pag. a 2-a)

Discuție...

START ÎN LOGICA MATEMATICĂ

ȘTEFAN IUREȘ

O așteptare în același timp încordată și voioasă. Recrearea a fost ca oricare alta, dar începutul noii ore prezintă o factură cu totul aparte. Însoțit de câteva persoane (printre care directoarea școlii, metodista sectorului de învățămînt matematică, profesorul de matematică al clasei) tovarășul academician intră în clasă și fără tranziție, fără o clipă de pierdut, încă în drum spre podiumul catedrei își lansează efectiv expunerea, cu o voce adîncă, vibrantă, de neuitat: — Logica aristotelică este

numită formală pentru că se ocupă doar de forma judecăților, nu și de conținutul lor. Să emitem două premise de genul: ceasornicul meu e în lună; luna e în buzunar. Concluzia logicii formale: ceasornicul meu e în buzunar. Cuvîntul formal se referă la faptul că în formă rațională e just. Se pune întrebarea: de ce logica formală este astăzi mai importantă ca oricînd? Răspuns: pentru că toate mașinile electronice de calcul lucrează pe baza logicii formale. Ele nu

pot executa decît raționamente de logică formală; restul e în sarcina omului. Cine s-ar ridica împotriva logicii formale s-ar ridica, de fapt, împotriva întregii tehnici actuale, împotriva a tot ce lucrează pe principiul automatismelor, de la tramvai pînă la racheta cosmică. Creatorul logicii formale este Aristotel. Să recîntăm acum însă la logica matematică. Fie dată o judecată P; notăm negația ei

prin N p; fiecare dintre cele două judecăți poate fi fie adevărată, fie falsă; avem așadar următoarea schemă... „Unde ne aflăm? În clasa a X-a a Liceului „Petru Groza” din București, clasă de matematică. Ceea ce înseamnă că elevii acestei clase nu fost selecționați aici pe baza mediilor de anul trecut (minimum 8 la fizică, minimum 9 la matematică). Ce se predă? A șasea temă dintr-un curs de logică matematică. În zadar l-aș căuta în programa de învățămînt a cla-

sei a X-a; avem de-a face cu un experiment. În sfîrșit, cine predă? Un om de știință de prestigioasă notorietate, președintele Societății de științe matematice din Republica Socialistă România, acad. Grigore C. Moisil. Profesorul de matematică al clasei a X-a A, Ion Mîtrache, cu sprijinul conducerii școlii, a organizat desfășurarea materiei suplimentare; față de colegii lor din clasele paralele, cei din a X-a A își

(Continuare în pag. a II-a)

Conducătorii de partid și de stat au vizitat Expoziția realizărilor cooperativei meșteșugărești

Joi la amiază tovarășii Nicolae Ceaușescu, Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraș, Chivu Stoica, Paul Niculescu-Mizil, Janos Fazekas, Leonte Răutu, Ștefan Voitec, Dumitru Colu, Mihai Cere, Manea Mănescu și Gheorghe Stoica au vizitat Expoziția realizărilor cooperativei meșteșugărești deschisă în Complexul de expoziții din Piața Științei.

Conducătorii de partid și de stat au fost întîmpinați de tovarășul Gheorghe Vasile, președintele Uniunii Centrale a Cooperativelor Meșteșugărești și de alți membri ai conducerii UCECOM.

Numerosi reprezentanți ai uniunilor și cooperativei meșteșugărești din Capitală și din țară au făcut conducătorilor partidului și statului o caldă primire.

Vizitînd standurile expoziției, care cuprind aproape 4500 de obiecte, conducătorii de partid și de stat au remarcat preocuparea unităților cooperativei meșteșugărești pentru diversificarea și îmbunătățirea continuă a producției de bunuri de larg consum și a serviciilor pe care le prestează pentru populație. Oaspeții s-au oprit la standurile de confecții tricotate, încălțăminte, articole din lemn și metal, mobilă, obiecte de artă populară și artizanat, făcînd aprecieri asupra exponatelor și dînd în același timp indicații pentru lărgirea și diversificarea continuă a gamei sortimentelor.

Numeroase utilaje prezente în expoziție oglindesc sectorul prestărilor de servicii, activitate de bază a cooperativei meșteșugărești. Cîteva grafi-

ce amintesc că pînă la sfîrșitul cincinalului vor fi date în folosință circa 260 de complexe de servicii, ateliere de producție, spălătorii-boiangării, stații auto-moto etc.

Sînt prezentate, de asemenea, date referitoare la condițiile de viață și de muncă ale meșteșugarilor cooperatori.

După vizitarea expoziției, tovarășii Nicolae Ceaușescu și Ion Gheorghe Maurer, dînd o înaltă apreciere muncii operatorilor, hărniciei și prieciei lor, au făcut o serie de recomandări privind îmbunătățirea calității produselor realizate în cooperativele meșteșugărești, a colaborării cu industria de stat, diversificarea producției în vederea satisfacerii mai bune a cerințelor crescînde ale populației.

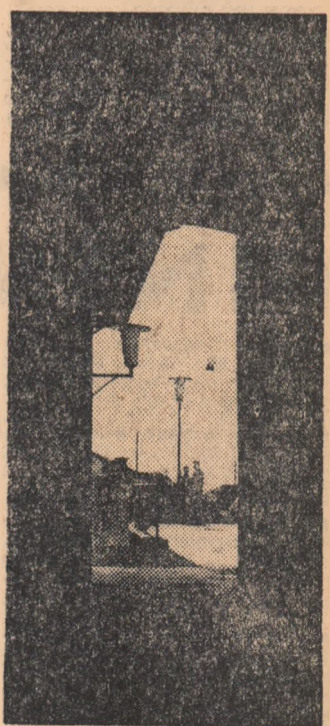
(Agerpres)

ROADELE HĂRNICIEI

Întreprinderea de construcții și montaje chimice din Cluj și-a pus semnătura de autor la ridicarea unor importante obiective industriale din Transilvania: Combinatul de celuloză și hîrtie din Dej, Uzina de alumina din Oradea, etapa a II-a a construcției Combinatului de îngreșăminte azotoase din Tîrgu-Mureș, noile capacități de producție de la Fabrica de portelan din Cluj și de la Uzinele de produse sodice din Ocna Mureș reprezintă etape ale ascensiunii hărniciei și priceerii. Predării obiectivelor beneficiarului înainte de termen cu zile 15-40 și chiar 80 de zile trebuie să-i asociem — pentru ca imaginea să fie completă — calificativele acordate constructorilor și montajorilor de către cei care au făcut recepția. În 1967 au fost construite 23 de obiective și toate au fost predate beneficiarului cu calificative bune și foarte bune.

Pe o altă coordonată — a traducerii în cifre a hărniciei — realizările sînt de aceeași valoare. Producția terminată și încasată s-a realizat pe antreprenor general în proporție de 100,4 la sută, iar la forțe proprii în proporție de 106,4 la sută. Productivitatea muncii pe salariat a fost realizată în proporție de 119,6 la sută, obținîndu-se peste plan 5.900 lei pe salariat. Economii obținute la pretul de cost peste sarcina planificată se cifrează și ele la 2.926.000 lei iar beneficiile la 3.249.000 lei.

ION RUS

*) Vezi „Scînteia tineretului” numerele 5825—5826, 5834 și 5838.

Despre ZONELE (reale sau doar iluzorii) ale PLECTISELII (în pag. a 2-a)

Discuție...

ÎN ATENȚIA CITITORILOR
Citiți în ziarul nostru de miine
INCEPUTUL ROMANULUI
OCHII DOCTORULUI KING
de Haralamb Zincă

Cum debutează pictiseala

Pornind toamă de la ideea simplă că este nefiresc ca un copil (vârsta permanentelor descoperiri), ca un adolescent (mental-chiele la definiții personalității în formare, deci mobilitate) să se simtă „pictisist”, am pus întrebarea nr. 11: „MEP. Cum de la ce vîrstă credeți că începe să simțiți, uneori, că vă pictisiteți și și poate că vă amintiți și prilejul exact cînd a apărut, pentru prima oară, senzația aceasta?”

Candourea cu care mi s-a răspuns la întrebarea de mai sus este dreptul dezarmant, fermecătoare: „Cînd am fost trimisă la țară, la bunici, părinții plecau în vacanță, nu mai tîm mînt unde, și-n sat era cu totul altfel decît în oraș. Și mai tîm mînt de vreme ce nici nu o înregătrează măcar, pici nu meditează asupra ei și ca un fel de aer mai greu de respirat dar, ce să-l faci,

reîntrire în perioada săptămînală de învățare se face mai dificil decît o intrare într-o zi în sala, oarecare, a săptămînilor însăși. Dar o concluzie se poate totuși extrage de-aici: necesitatea ca programul școlar ale zilei de luni să tîm seama de realitatea înfățișată, să aibă o „compoziție” mai adecvată, materi mai ușoare, căci majoritatea subiecților se plîng că recomodarea merge greu deoarece și programul zilei e încărcat, ca o colitură prea bruscă pentru o mașină care de-abia pornește la drum, încă insuficient ambalată.

Se mai pune chestiunea alternanței, la vîrsta aceasta, a învățării cu odihna. „Nu este pentru nimeni un secret faptul că ritmul muncă-odihnă, cu implecările lui sociale, este o existență în desfășurarea existenței omului. Este însăși viața. Fără muncă nu se poate conștientiza existența umană. Fără odihnă nu poate fi concepută munca noastră. De obicei însă, nu ne dăm seama de rigurozitatea științifică și matematică în care ar trebui să se desfășoare

zile, cînd plouă des și mărunț; „Iarna — urîtă. Cauze: f. frîg, nu-i zăpadă, e un trimesu lung se face de vreme noaptea”. „Cea mai pliticoasă perioadă: începutul primăverii — se topește zăpada, ploaia, e sfîrșitul trim. II”. „Pur și simplu nu-mi place iarna (decît în tablouri)”; „Nu știu. Cred că vîrsta datorită caldurii”; „Toamna. Vreme care-ti crează (mie cel puțin) o stare continuă de melancolie”; „Primăvara, timp cînd cîr, stresinile și trebuie să stai mereu în casă sau în clasă”; „Mie îmi place toată anotimpurile, căci fiecare are farmecul, frumusețea sa specifică”; „Iarna deoarece nu știu jocuri de iarnă și părinții nu m-au lăsat să învăț patenle și vorba de orașul Sibiu, cu ațitea locuri naturale prielnice practicării sporturilor de iarnă — n.n.); „Iarna: prea lungi nopțile, prea scurte zilele”; „Primăvara, timp instabil”; „Iarna, pentru că nu mă pot plimba, iar statul în casă mă obosește (în afară de vacanță)”; „Iarna, că trebuie să port multe haine pe mine și asta-i pliticos”; „Spre vară, cînd începe să scap de toate — înainte de terminarea anului școlar — să evadez”; „Iarna, că nu-mi place frigul și-atunci încep să caut cinematografele, cofetăriile”; „Iarna, că mi-lăsoarele de distracție în aer liber le voi sint ca și inexistent”; (din nou, atențiune la vorba de același Sibiu — n.n.); „Spre sfîrșitul trim. I. Sint suprasolicitat. Nu pot pliticoasă, hîncă am prea mult timp liber, mă bucur că

In continuare la întrebările publicate săptămîna trecută adresăm alte cinci întrebări cititorilor, rugînd-i să ne răspundă în cel mai scurt timp pentru a le putea publica în coloanele ziarului nostru.

1. Vă faceți un program zilnic? De ce? In ce măsură vi-l respectați?
2. Cîte cărți de literatură citiți într-o lună? Ați prefera unui roman de 500 de pagini un comprimat al acestuia in 100 de pagini? Ce ar trebui să fie reținut în acest rezumat: Acțiunea? Comentariile autorului? Gîndurile intime ale eroilor?
3. Aveți un jurnal intim? Ce-ați scrie în acest jurnal? Intimpări în ordinea lor cronologică sau a importanței? Gînduri răz-

ANCHEȚA NOASTRĂ

lețe? Lucruri plăcute sau neplăcute? Vă propuneți să acționați într-un fel schimbîndu-vă comportarea pe care ați avut-o într-o situație plăcută pentru dumneavoastră? Dar într-una neplăcută?

4. Sinteți drepti cu părinții sau cu oamenii în vîrstă (profesori, maiștri, necunoscuți)? Ați regretat (și cum?) vreodată un gest deplasat?
5. Vă place să scrieți scrisori? Prietenilor? Părinților? Într-o scrisoare vă propuneți să aflați noutăți despre adresantul ei? Ce fel de vești despre dumneavoastră îi trimiteți: plăcute, neplăcute, așteptați să fiți conșolați pentru insuccesele pe care le aveți? Să fiți lăudați pentru succesele înregistrate?

TIMPUL

prietenui și dușmanul nostru

vrei, nu vrei, existent în atmosferă; d) notineau însăși, de plitiseală, merită să fie mai des (și pe toate fațetele posibile) discutată (a se vedea analiza) înțelegi, cu copiii chiar, căci în felul acesta trezim interesul (atenția) lor asupra unui fenomen real, aproximativ înregistrat și catalogat, pe care-l putem mai eficient comunica prin cunoaștere precisă (fără să ne sperie faptul că mulți dintre ei confundă morală părintească sau tonul profesional cu „plitiseala, fiindcă le „digeră” mai greu și, inestabil, h... pliticese).

Cea mai pliticoasă zi a săptămîinii

Știați care-i? Ziua de LUNI — 79 ● marți — 9 ● miercuri — 0 ● joi — 0 ● vineri — 6 ● sîmbătă — 3 ● duminică — 15 ● niciuna (nu se pliticese niciodată) — 6 (desi la întrebarea nr. 9 din aceeași anchetă sîmbătă și duminică au fost pliticești).

„Sim-bătă fiindcă-i sfîrșit de săptămîină și nu mai ai răbdare să vină odată duminică”; „Duminică mai ales după-amiază”; „Duminică nu prea am ce face”; „Marți, fiindcă-i programul mai încălzit”; „Luni, pentru că urmează după ziua de odihnă și te-ai dezoabinat de tot și de toate”; „Luni, c-a trecut duminică”; „Luni, fiindcă o fetă de la început cu muncă”; „Luni, de zoriată după dum-duminică”; „După două zile reconfortante, mai exact o zi și jumătate de libertate, merg la școală, nu sînt bine pregătiti, ca oarecare de altfel, așa că ziua de luni este cea mai pliticoasă din săptămîină”; „Duminică, dacă nu știu să ti-o organizez”; „Vineri, căci nu mai am chef să-nvîț pentru sîmbătă”; „Luni că nu-s încă rodă pentru toată săptămîina”; „O să ridici, e duminică, fiindcă nu mai știu ce să fac mai întîi”; „Uneori e duminică, dacă stau acasă”.

Procente! sint, evident, simpatice, deoarece „trădează” anumite stări de spirit pe care cei chestionați le încercară. Faptul că ziua de luni le pare lor a fi cea mai pliticoasă din săptămîină nu reprezintă nici o no-tate, căci este limpede că o

fond, o zi insuficient exploata-tă, neconsumată la nivelul maxim al subiecților, cu randament scăzut).

Si confuzia dintre suprasolicitare (oboseală) și lipsa de oportunitate e un lucru al pliticesii măturistice sau nematurizate. Dovadă faptul amintit mai înainte: peste 12 la sută din adolescenți măturistice ca se pliticese duminică (adică exact în timpul liber compact) ne amintim de rezultatele dobîndite (în cadrul aceleiași anchete) la punctul nr. 9 (de altfel, întreba-rea următoare, a 13-a, ne va duce, probabil, la concluzii asemănătoare): pliticeala „coexistă” similor cu vacanța (în cazul de față cu mica vacanță de o zi și jumătate); „vacanță săptămînală”. Nu e destul că despre adulți se spune, actualmente, că nu mai știu să se odihnească, să se relaxeze, că pînă și atunci cînd au timp disponibil, nu și-l consumă atât, realmente distinzîndu-se? Tinerii, în niciun caz, nu pot fi băgați în aceeași categorie și deci... organizatori ai timpului liber (pentru tineret) acționați! Duminică! să fie duminică veșele, bogate în evenimente și neapărat odihnitoare.

Anotimpul săptămîinii

Deocamdată ne mulțumim să trecem din răspunsurile subiecților.

„Iarna, pentru că este frig și de cele mai multe ori puțnă zăpadă”; „Toamna. Ploaia mult”; „Nu-mi place și mă pliticese anotimpul ploios: toamna”; „Iarna. Pelsajul contribuie desigur la pliticesea mea”; „Toamna, fiindcă totul e trist și e o imensă liniște”; „Trimestrul II. E iarnă, frig, urit”; „Toamna spre iarnă. Nu-mi plac ploile”; „Vara, e prea lungă”; „Iarna fără zăpadă. Mă întristează și mă pliticese”; „Toamna tir-

merg la strand ori în excursie în vremea în care este pliticoasă”; „Primăvara. De ce? Primăvara, în acest anotimp al de frumos care te îndeamnă la plimbare, dragoste, visare, trebuie să înveți. Nu-i groaznic”; „Uneori vacanță”; „Primăvara ploaia și pic în blan-cole”; „Toamna, cînd ploaia și nu prea pot să fiu atent la ni-mic, mie somn într-una”.

Din cei 124 de subiecți majoritatea consideră drept cea mai pliticoasă anotimp al anului TOAMNA: 43. Pentru ca la o distanță de un singur punct — 42 — să se claseze IARNA. Vine la rînd, pe locul trei (podiumul anotimpului pliticos) PRIMĂVARA — 29 și ultima (din fer-ricie) VARA — 8 (o viitoare cercetare ar merita să se ocupe mai îndeaproape de contradic-țiile care apar în chiar sfera aceleiași investigații: de pildă, la o întrebare anterioară, foarte mulți ne-au arătat că se pliticese în vacanța mare, vacanța mare, e limpede, afece durată veșii, deci cum se poate că doar 8 subiecți declară acum că pliticese VARA ca pe cel mai so-cotit anotimp? Sau e vorba de o distincție pe care tinerii sim-guri o fac, între pliticeala propriu-zisă — adică n-ai tu, indivi-dul, condiții să-ți consumi ene-rgia, disponibilitățile — și ca-dru, pentru tineret — neprielnică bunui dispozitii).

Optimistii incurabili — puțni la număr: 6 — care au răspuns „că toate anotimpurile le sînt pe plac, pentru fiecare găsește o ocupare adecvată în timpul li-ber, și chiar în cel ocupat”, vo-vodesc că sînt mai bine pregă-tiți decît ceilalți colegi de-a lor, care „funcționează” sau nu „funcționează” total, într-un rap-port prea strîns de interdepen-dență cu natura. Alternarea ritmului muncă-odihnă (inclusiv desfîndere) pare să fie cheia de boltă a unui echilibru perfect la această vîrstă: adolescența.

PE MARGINEA EXPOZIȚIEI DE PICTURĂ, SCULPTURĂ ȘI GRAFICĂ DE LA SALA DALLES

TRIBUTUL MIMETISMULUI

Recent, sub egida Uniunii Artiștilor Plastici s-a deschis în sala Dalles o amplă expoziție de pictură, sculptură și grafică (parțial 135 de artiști), ai cărei expozați sînt în majoritate membri ai cenzurii U.A.P. Lărgăteța poate cădea în rău înțeleasă) cu care se cuvine în general tratată: creația unor artiști tineri aflați într-un complicit proces de cristalizare nu trebuie să împleteze nici o clipă asupra seriozității, gravității, responsabilității cu care se cere privit un atare sector al creației. Preocupările tinerilor artiști nu ne pot fi indiferente, așa cum nu ne poate fi indiferent peisajul de mine al artistelor românești.

O publicație remarcă recent că expoziția de la Dalles încununează fericit căutările plasticilor expozați, că ele reprezintă noutate, modernitate, situîndu-i vădit pe poziția unor spărgători de eșee. Nu vom nega faptul că în expoziție există numeroase căutări, eticva chiar relevabile, că în general e firesc a lînerii să vădească o receptivitate deschisă la tot ceea ce le oferă contemporaneitatea dar este obligatoriu ca, mai ales, în aprecierea lucrărilor tinerilor să se pornească de la cîteva întrebări elementare: ce se caută, ce modalități se caută, în numele căror idealuri estetice, cu ce instrumente teoretice și tehnice se realizează. Răspunsul trebuie formulat, credem, în spiritul realității, exact fără echivocuri și subterfugii, cu un respect nedesimulat pentru adevăr. Ziarul nostru, care a găzduit în repetate rînduri, în paginile sale cronice de artă plastică, dezbateri pe diferite teme privind fenomenul plastic contemporan care, nu de multă vreme, a inițiat la Uniunea Ziaristilor o expoziție de pictură și sculptură a unor tineri crea-tori, punînd în dezbateră publică modalitatea lor de expresie artistică, sensurile căutărilor lor, invită, pe această cale, tinerii creatori expozați, ca și pe cei care nu au expus, artiști maturi, cu competența, critici de artă, oameni de cultură la o discuție în jurul acestei expoziții. Deschidem seria acestor opinii, pe care le dorim îndreptate către elucidarea unor aspecte ce merită toată atenția din creația tinerilor artiști plastici, cu punctul de vedere al croniclei ziarului nostru:

Chiar pentru un neșpecialist e vizibilă în această expoziție, în general discutind, tendința de a se circumscrie creația precis, uneori nedismulată, pe direcțiile unor curente ale artei moderne, tendința de a vădi o modernitate adevăată ostentativ înțeleasă, de a fi într-un cuvînt în vogue. Se în-telege că unii artiști, cît mai ales organizatorii (remarcăm că au rămas numeroase lucrări în afara expoziției, unele nu mai puțin interesante) au intenționat o demonstrație, ușor programatică chiar a posibilităților de modernitate ale artiștilor tineri. În acest gest de fronda, care indiscutabil există, este un sol de luptă cu mo-riile de vînt, o falsă pistă de abordare, modernitatea artei plastice omănești fiind recunoscută altfel decît o atastă expoziția. Cum remarcăm încă de la început domină o cir-cumscriere precisă față de a-nominate curente și chiar per-sonalități ale artei moderne. Alexandru Macarovitch („Compoziție”) apelează, de pildă, fără prea multe reticen-țe la semnele plastice ale lui Miro, Ion Cojocaru la modalitatea transcendentă de a evo-ca realitatea a metafizicilor italieni Morandi și Chirico („Natura moartă”), „Calm aparență”), Paula Ribariu la o for-mulă expresionistă cu facile implicații freudiste, Paul Neagu, Valeriu Ciucanu și Virgil Nicolae Ghinea la a- ceea a efectelor op-art, ca să nu mai enumerăm acil, cohor-ta suprarealiștilor de cele mai

diverse nuanțe (Nicolae Sava, Gh. Pătrașcu, Gabriel Constan-tinescu, Gil Nicolescu, Barbu Nițescu, Duda Voivo-zeanu, Nicolae Kravosvici, Clement Etz, Radu Vasile Stoica, Ion Dan Dumitrescu, etc. etc.). Nu lipsesc nici „naivi” bineînțeleși: Constan-tin Nircă („Copii cu steaua”) și Stefan Știrbu („Mos Dumitru”, „Nunta ardeleanească”, „Vara dobrogeană”). În majoritatea acestor formule, cu precădere în cea suprarealiș-tă, se face, în special, apel, se exaltă, am spune, elementul oniric, subconștient al unanu-lor (cele în majoritatea cazurilor nu reflectă trăire, ci o ipostază de mimetism livresc) la aluzia deliberat disgratioasă, viscerală afectînd un pliticese, o predispoziție nejustifica-tă către cele mai antipoeice unghieri, o maturitate dobîndită cu mijloace ieftine și cla-moroase. Te întreb pe bună dreptate, cum stăruie această „refacere” a unor de acum încheiate curente din arta modernă la un nivel plastic sub-mediocru, care vrea să silu-iască cursul firesc al unei școli de pictură, al unei tradi-ții constituite, puternice? Desi dorinta expresă a fost de noutate și modernitate, rezul-tatul e o neașteptată și obosi-tă pastidie. Dincolo de aceste rezultate imediate — care sînt lucrările din expoziție și care, inevitabil, marchează un sin-gur moment, o etapă — e firesc să se încerce a se defini con-cepția artistică a tinerilor plas-ticieni, idealurile în numele

căroră ei se formează și vor reprezenta pictura românească. Ai senzația că foarte mulți dintre tinerii expozați nu se întreabă pentru ce pictează, nu-și propun să confere lucrărilor lor un autentic mesaj educativ, nu fac eforturi riguroase pentru a răspunde prin culoare solicitărilor complexe și nuanțate ale sensibilității contemporane, nu reliefa-ză echilibrul necesar între noile expresii plastice și tradiția artei noastre. Din ceea ce gîndesc și simt ei, îi putem situa cel mai adesea departe de sensurile și înțelesurile artei marilor noștri artiști — Andreescu, Grigorescu, Luchian, Pallady, Ghiță, Brăncuși, Tučulescu pe care ei au datorita morală de a-i con-tinua într-un chip nou, impu-nzibil (căci nu intenționăm rețete) în viitor. În această discuție desigur nu vrem să negăm posibilită-tatea, am zice calitatea pri-mordială a artei, aceea de a apărea sub cele mai diverse chipuri, expresii, ci să afirmăm ideea generatoare de izbină artistică, ca această varietate să se conjuge cu valoarea, cu autenticul, să nu fie înțeleasă ca o diversitate în mimetism. Credem că această expoziție ar trebui să suscite ample și serioase discuții în presa de specialitate, în cît mai multe publicații.

De asemenea, ele pot găsi un cadru potrivit la Institutul „Nicolae Grigorescu” și la cenacul U.A.P. evitîndu-se, în cazul acestuia din urmă dis-cuțiile nesemnificative, supra-licitările fără suport în creația participativă.

Nestăpînirea tehnicii, a mes-teșugului artistic evident în cele mai multe din lucrările prezente în expoziție, aparținînd unor absolvenți ai Insti-tutului „Nicolae Grigorescu”, pot constitui, deosebienea, teme de discuție pentru pro-motorii acestora. Cu lucrări făcute în pripă, nesupuse unei riguroase decantări, înțelegerei și exercsării nu se va putea a-junge în zonele valorii. Desi-gur că în expoziție sînt și lu-crări care certifică valori și care, cu excepția cîtorva foarte tineri, aparțin în general generației de treizeci și cinci de ani consacrată deja. Evi-dențierea unor nume nu face obiectul acestui prim articol care — așa cum se precizează în preambulul redacțional — se propune a fi un punct de vedere, necesar a fi completat, îmbogățit cu noi opinii. De alt-fel, însuși semnatarul are in-tenția de a reveni cu o analiză detaliată.

C. R. CONSTANTINESCU

CINEMATOGRAFE

- Răpirea fecloarelor: PATRIA — 10; 12.15; 14.30; 16.45; 19; 21.15; București (orele 9; 11; 15; 18.30; 16.30; 18.45; 21).
- O lume nebulă, nebulă, nebulă: GLORIA — 13; 16.30; 20; FLOREASCA — 13; 16.30; 20.
- Sfîntul la pîndă: LUCEAFĂRUL (completează Atențiune, clipețel) — 11.15; 13.30; 16.15; 18.30; 20.45. BUCUREȘTI — 10.30; 12.30; 14.30; 16.30; 18.45; 19; 21.
- Leul african: SALA PALA-TULUI (seria de bilete 2272 — ora 17.30 și seria 2287 — ora 20.15). CAPITOL (completează Năică pleacă la București) — 11; 13; 15; 17; 19; 21.
- Blestemul rubinului negru: FESTIVAL — 11; 13.30; 16; 18.30; 21. FEROVIA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 21. EXCELSIOR — 9.30; 11.45; 14; 16.15; 18.30; 20.45. MODERN (completează Cîntec în lemn) — 11.45; 14; 16.15; 18.30; 20.45.
- Am întîlnit tîganii fericiți: CENTRAL — 11; 13; 15; 17; 19; 21. GRIVITA (completează Atențiune, clipețel) — 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30. MELODIA (completează Cîntec în lemn) — 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45.
- Dol colonel: CINEMATECA — 10; 12.30; 16.30.
- Muzicantul: VICTORIA — 9; 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45.
- Cei șapte samurai: VOLGA — 9.45-13 în continuare; 16.30; 20.
- Careta verde: LUMINA (completează Pași spre Brăncuși) — 9.30; 16.15 în continuare; 18.45; 20.45.
- Program pentru copii: DOI-NA — 9; 10.
- Conteile Bobby, spaima vestu-lui sîmbatic: DOINA (completează Viata începe la 40 de ani) — 11.30; 13.45; 16; 18.15; 20.30.
- Cînd tu nu ești: UNION (completează Mai bine să prevenim Profilaxia TBC) — 9-21 în continuare.
- Acțiunea din insula păsărilor — Creierul — Lupta internă a speicilor — Cu dansatorii maghiari în Grecia — Gustav și mai bine — TIMPURI NOI — 9-21 în continuare.
- Impuscături pe portativ: GIULEȘTI (completează Atențiune clipețel) — 15.30; 18; 20.20. BUCEGI (completează Salut, Kenya) — 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30. MIORITA (completează Io, Mircea Voievod) — 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30.

TELEVIZIUNE

- 17.30 — Pentru cei mici „A.B.C. — De ce?” Filmul: „Kiri clov-nul”.
- 18.00 — Stadion — emisiu-ne de actualitate sportivă.
- 18.30 — Curs de limba rusă (lectia 7-a).
- 19.00 — Pentru elevi: Școl și tradiții „Matri-cole sibiene”.
- 19.50 — Buletinul meteorolo-gic.
- 20.00 — Studioul muzical. Cultura muzicală de-a lungul timpu-lui.
- 20.30 — „In liniștea păduri-lor” Reportaj fil-mic.
- 21.00 — Relector.
- 21.15 — Film artistic „Bel-lisima”.
- 22.45 — Telexrualul de noaptea.

TEATRE

- VINERI, 15 MARTIE 1968
- Opera Română — Traviata, ora 19.30; Teatrul de Operă — Tara Surisului, ora 19.30; Teatrul National — Sala Co-media — Heidelbergul de al-tădată, ora 19.30; Sala Stu-dio — Pariții teribili, ora 19.30; Teatrul de Comedie — Un Hamlet de provincie, ora 20; Teatrul Mic — Tan-go, ora 20; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra” — sala Schitu Măgureanu — Livada FLAMURA (completează Piinea noastră) — 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45.
- Un nabab maghiar: DACIA (completează Orizont științific nr. 13 din 1967) — 8.30—21 în con-tinuare.
- Moartea după cortină: BU-ZESTI (completează Miracolul) — 15.30; 18; 20.30.
- De trei ori București: FE-RENTARI — 15.30; 18; 20.30.
- Pantera neagră: UNIROA (completează Lauri celor mai buni) — 15.30; 18; 20.15.
- Valetul de pică: TOMIS (completează Cîntec în lemn) — 11.15; 13.30; 16; 18.15; 20.30.
- FLAMURA (completează Piinea noastră) — 11.15; 13.30; 16; 18.30; 20.45.

(Urmare din pag. 1)

insușesc în plus: noțiuni stu-pilimentare de teoria multi-milor (8 ore), noțiuni de bază ale geometriei euclidiene (6 ore), elemente de structuri al-gebrice (15 ore) noțiuni de logică matematică (8 ore).

Pentru acest din urmă capitol s-a făcut un călduros apel la tovarășii acad. Moisil care, să suplinim, o răspuns cu o prumbitudine și bunăcîntă exemplară. Departe de a con-sidera aceste ore ca „serfite” din timpul școlii, omul de știin-ță le acordă o semnificație deosebită, în lumina apor-tului cetățenesc pe care înțeleg-ea îl dea la structurarea încă-tămîntului nostru matematic liceal pe baze științifice (de altfel, problema aceasta va forma în curînd și tema ur-mătoare internaționale, pe linia U.N.E.S.C.O.). fel, cînd ocazional cadra clasei a X-a A Ilustrului școlii coleg profesorul Ion Mitrașe a fă-cut „articol de cenzură” al o-

cad. Moisil, redactînd noti-țele luate la cursul acestuia și seminarizînd, între două cursuri, noile cunoștințe cu elevii.

De ce spunem cursuri și nu lecții? Pentru că adoptăm aici critica entuziasmată și mîndri ai acestui experiment. Este extrem de greu a decompone în factorii componenți impresiile lor, în ansamblu conver-gînd spre ideea că le-a fost întredeschisă ușa spre un în-țreg univers nou, de un farmec nebînuît și pe care de-abia așteaptă să-l exploreze. Instrumentele necesare acestor aventuri intelectuale se vor complica desigur din ce în ce mai mult, dar odădă Cîntecului alfabetului lor special, nimic nu se va opune magis-tratului. Startul în logica matematică primitivă, așă-zisul „curs” de logică și

16 ani, o fascinantă incursiune vitioară în domeniul tehnicii ultra moderne, al mașinilor „inteligente”, în întregul proces de matematizare a proceselor industriale. Nu, acest-le nu mai sînt lecții, sînt cursuri.

Necula Andrei, Georgescu Horia, Murgescu Ileana, Tu-dose Dan... Atenția elevilor, deloc protocolară, urmărește conexiunile științelor, înlîn-țururile lor armonioase.

Nu mai ochi și urechi, elevii se concentrează asupra sen-surilor. Pas cu pas, noul curs a fost consolidat în ei, un-giul înțelegerei e larg. În a-gara școlii, Necula Andrei, in-terestat de d.ălmul logică — tehnică (fizica e prima lui pa-siune) e mereu în căutarea unui manual bun; și-a simplu-onat deja un fel de logică, dar pentru teoria mașinilor, pen-tru cele redactate de el de-

ciplinei matematice caută încă. Căci:

— Modul acesta nou de a privi matematica, repetat nouă ori, ne schimbă complet optica. Odată cu sensurile noi, cu noțiunile noi, părăsim parca o scoară cam rigidă, o piele devenită prea strîmtă pentru noi...

Murgescu Ileana a hotărît demul că se va dedica regie de film. Oriet de mult timp ar mai fi pînă atunci, preocuparea există și colorează deja toate domeniile tan-gente. A meditat asupra futu-rului că ai calculatoarele în-locuiesc multă muncă; a citit însă și poezii scrise de cal-culatori...

— Ei bine, erau de o ca-litate discutabilă. Ele rezăuau să facă orice cu o corecti-dine lipsită însă de strădu-rie. Arta rămîne un apasul analitic al unacului.

— Dar sculptorul, inter-vine Georgescu Horia, un băiat fermecat de prognoze tehnice și care și-a propus să studieze opera matematică a lui Bertrand Russel — scul-ptorul ca putea fi totuși de-barasat de o parte însemnată a traseului brut. În loc să înlăture cu dalta și ciocanul o cantitate enormă de piatră de prisos, va fi de-ajuns să introducă în mașină o serie de date slujind ideea sa ar-tistică, iar mașina...

— Nu, n-ai dreptate, obiec-tează hotărît Ileana. Toamă migălitea operii e subliniată sensurile. E echilibrul gîndit și simțit în procesul elabo-rării.

Nu vă speriați. Asemenea discuții nu au loc în timpul orei de matematică, ci după aceea. Ca lansate de o vor foarte înaltă trambulină, ideile își fac cînt, în salții mari.

ȘTEFAN IUREȘ

INFORMAȚII

Joi la amiază a părăsit Capitala, îndreptându-se spre Moscova, Vasile Nicoliciu, secretar al C.C. al U.T.C., care, la invitația C.C. al Uniunii Tineretului Comunist Leninist, face o vizită în U.R.S.S.

Joi seara a sosit în Capitală, delegația Tineretului revoluționar democratic african (J.R.D.A.) din Guinea, condusă de Bangoura Gamadoubă, membru al Comitetului Executiv Național al J.R.D.A., care, la invitația C.C. al U.T.C., face o vizită în țara noastră.

Joi seara s-a înopinat în Capitală, venind de la Sofia, delegația C.C. al U.T.C., condusă de Aurel Zăinescu, adjunct de șef de secție, care a participat la întâlnirea experților culturali convocată de comisia permanentă a Comitetului Internațional de pregătire a celui de al IX-lea Festival Mondial al Tineretului și Studenților.

La sosire, pe aeroportul Băneasa, delegația a fost întâmpinată de tovarășul Gheorghe Miron, adjunct de șef de secție, de activiști ai C.C. al U.T.C.

UN NOU GHID DE MORALĂ

Abordarea recentului ghid de morală practică „De la cuvântul la etichetă” semnat de Anca Bursan și Gheorghe Panco comportă nenumăratele dificultăți. Oricare lector citit de citit avizat nu poate să n-o recunoască. Deconcentrată pur și simplu numărul atât de impresionant de truisme, anecdotice șters și formule de-a dreptul pliticoase.

Întâi câteva staturi „utile”; fiecare bărbat trebuie să știe să-și îngrijească singur unghiile, igiena merge mână în mână cu bună cuvântă, dacă ne e rușine să simțim rău — și trebuie să ne fie — să căutăm să devenim mai buni.

Nu lipsesc nici câteva îndrumări, pentru precocitate fără îndoieli, căci altfel nu le găsim rațiunea de a fi. Luați seama: e absurd să fi o păcătoasă pentru călăuză în loc să fi o plăcere; e absurd ca să te așezi în fața acceleratului ca să vezi care pe care; se știe că meretele rele strică și pe cele bune. Se poate însă, și e de dorit ca meretele bune să nu se strice. Copiii buni și influențează ei, să-i îndrepte pe ceilalți.

În altă parte facem cunoștință cu o gazdă model care „se pricepe” să armonizeze de minune conversația oaspeților, dar nu stă prin ce miracol, pentru că pe câțiori îl agasează vizibil.

Să vă oferim și o mostră de umor. Când sînt mușafiri în casă, pentru mîncare stăpîna casei este cea care insistă, în timp ce pentru băutura sînt prelu funcția de îndopător (sublinierea noastră).

Capitolul „Mistretul” din partea II-a, în care autorul ne propun să numim mistretul individul pe care-l interesează numai propria sa persoană — mistretul fiind „aratăte necivilizat al porcului” (sic!) nu se poate sustine. Îl semnalăm exclusiv pentru numeroasele probe de facilitate.

În treacăt să semnalăm și unele grațuități de limbaj. Termenul „mîșă”, apare de vreo ște ori, o dată în acest context: două femei care se bat par „două mîșe” (!).

Partea a III-a, „Eticheta”, se propune, de asemenea, lectorului prin utilitate. Ne edificăm din această parte a cărții că de exemplu, cel cărui i se cuvîine mai multă diferență va fi salutat primul — ceea ce în general e știut — dar se adaugă destule detalii mai puțin cunoscute: cel care se află în mașină salutat pe cel care merge pe jos, dacă un bărbat singur întîlnesc un

cunoscut cu o femeie salută primul chiar dacă nu cunoaște femeia și aceasta va răspunde și ea; femeia singură nu va răspunde cînd e salută de un necunoscut în schimb bărbatul o va face; prezentarea se adresează persoanei căreia i se datorează mai mult respect; dacă în cazuri fortuite și dacă amurmerăm câteva reproducem chiar titluri din partea a III-a a ghidului: masa, serata, onomasticile, revelionul, felicitările, cadourile, locurile de onoare.

Utile sînt atîtea alte precizări în legătură cu circumstanțele din cele mai delicate și dacă amurmerăm câteva reproducem chiar titluri din partea a III-a a ghidului: masa, serata, onomasticile, revelionul, felicitările, cadourile, locurile de onoare.

Prof. IANCU POPESCU

SOLIDARI CU LUPTA POPORULUI VIETNAMEZ

Numeroși muncitori, tehnicieni, ingineri, funcționari de la Uzina „Automatică” — Sibiu au participat joi după-amiază la un miting organizat cu prilejul săptămîinii de solidaritate cu lupta poporului vietnamez. La miting, care a avut loc în sala de festivități a uzinei, a luat parte tovarășul Constantin Bota, președintele Consiliului județean sindical Sibiu.

Lufnd cuvîntul, lăcătușul Gheorghe Olteanu, a subliniat că actele comise de trupele americane în Vietnam, intensificarea bombardamentelor asupra centrelor dens populate, inclusiv asupra capitalei R. D. Vietnam, constituie trepte extreme de periculoase ale evoluției războiului împotriva poporului vietnamez.

Am aflat cu profundă indignare că în încercările de a învinge poporul vietnamez, agresiunii americane nu crută în atacurile lor nici copiii, bătrînii și femeile, că distrug spitale, cîmine, aşezămînta de cultură a spus muncitorii.

Simultanul de șah

prin corespondență al „Științei tineretului” UNUL CONTRA 60

<p>CONSTANȚA</p> <p>c7 — c5</p>	<p>CRAIOVA</p> <p>d5 x c4</p>	<p>SUCEAVA</p> <p>Cg8 — f8</p>	<p>CLUJ</p> <p>g7 — g6</p>	<p>BRAȘOV</p> <p>Nf8 — b4 șah</p>	<p>TIMIȘOARA</p> <p>c7 — c5</p>
---------------------------------	-------------------------------	--------------------------------	----------------------------	-----------------------------------	---------------------------------

SALT CALITATIV

(Urmare din pag. 1)

În modul cel mai concret urmas să fie valorificate precizarea, spiritul de inițiativă și hărnicia oamenilor.

Consiliul de administrație s-a dovedit a fi un organ operativ și înainte de toate receptiv la propunerile fermierilor, acordându-le un sprijin în materializarea lor. Astfel, ca urmare a inițiativei medicului veterinar M. Calancea, șeful fermei de porcine de la Războieni, de a produce pe plan local furajele combinate, s-a evitat transportul acestora de la distanțe mari, rezultînd importante economii; costul acestora a fost redus cu 0,35 lei pe kilogram. Numai această măsură a războieni economii în valoare de 395.000 lei. Valorificarea inițiativei personale, a spiritului de răspundere al șefului de fermă, conterează în rezultatele pe care le obține unitatea sa, are o expresie concretă și în cazul inginerului Vasile Roșca, șeful fermei de vaci de la Războieni. Întîlnirea produselor animalelor față de anii anteriori, în primul rînd prin folosirea tuturor resurselor de masă verde, are un corespondent direct al spiritului de inițiativă al oamenilor de aici.

Consiliul de administrație al întreprinderii s-a ocupat de asigurarea unei cooperări echitabile între ferme, în perioadele de vîrf, cu utilaje și brațe de muncă.

Semnificativ e faptul că valoarea producției globale planificate a fost depășită cu aproape 8 milioane lei, iar cea a producției marfă cu aproape 5 milioane lei.

Producțiile au fost nu numai mai mari dar și mai ieftine. Prețul de cost pe tonă de grâu a fost redus cu 250 lei, al celui de porumb cu 100 lei, iar la soia cu 219 lei. De asemenea, au fost reduse cheltuielile de producție la zootehnie. Hectolitru de lapte, de exemplu, a costat numai 129 lei. Dar ceea ce e mai important pare a fi faptul că primul examen al fermelor cu producție a pus în evidență marile rezerve de care dispune pentru creșterea producțiilor și obținerea lor la un preț mai scăzut.

Remo sau Acapulco — la un festival de calitate premiile interesază numai în perspectiva consecințelor. După cum la orice festival serios — film, teatru sau muzică ușoară — juriul este cel puțin la fel de important ca premianții săi, prin ceea ce impune, promovează, neglijează sau ignoră. Firește că nimic nu e mai omensc în secolul 20 decît să conștii palmaresul unui festival. E o probă de maximă inteligență, de personalitate apăsătoare. Luni dimineată, în frizeria în care intru de 12 ani, am avut ocazia s-o constat încă o dată. Eugen Ionescu și-ar fi putut lua notițe, cum se spune. Fără îndoială că salonul de coafură e una din cele mai simpatice instituții ale unei civilizații și toți sîntem mai mult sau mai puțin clienții „Higienei”. Ar fi însă excesiv ca opinia noastră la frizerie — roștită într-un moment care e departe de a constitui cea mai încordată tensiune a gîndului, după cum se știe — să acopere întreaga noastră viață intelectuală, așa cum — dintr-o sîntă comoditate — există, uneori, tendința. Una din principalele datorii ale unui juriu serios este aceea de a merge fără teamă împotriva acestui puternic val de opinii emise la frizerie. Or, din acest punct de vedere,

CRONICA

Dacă-ăș fi Dan Spătaru, m-aș simți îngrijorat, după acest festival. Nu fiindcă n-am luat premiu sau mențiune — mîhnire de școlar naiv. Pentru oamenii de talent care cred în talentul lor, premii, mențiuni, felicitări, interviuri — n-au prea mare importanță. Nu vreau să fiu demagog, vreau să gîndim cu simțul perspectivei. În general, la un festival de calitate — și acest „Cerb de aur” cu tot ce a avut în concurs și-n afara lui ne permite să primim de sus orice Cannes, San

palmaresul oferă o satisfacție deplină.

Juriul a refuzat foarte explicit și nuanțat vocea simfonică în așa-zisa muzică ușoară. „Vocea de aur”, dar neacoperită de auriul cuvîntului. Vocea sentimentoză, patetismul de paradă, suspinul lung, interpretarea „simțită” dar lenesă, fără dimensiune. Trucul, „ideea fără pretenție”, amabilitatea steapă, agreabilul fără gravitate. Juriul s-a întors spre voce, dar spre vocea interioară a cuvîntului, a gestului, spre muzica minții și a feței, spre interpret, fără a umili cântărețul. Mai importante decît cîntecul sînt viața cîntecului, viața din cîntec, pulsația acestei vieți, ritmul ei, frenezia și poezia ei. Cu Jacques Hustin, cu Laufer, premiați înaintea unei frumoase voci culte ca ale Kalinčić și ale altor alora — asta ni s-a spus și n-are rost să fim surzi și să ne invităm la nesfîrșit în jurul inutilității alternative: cîntăreț sau interpret? Cu riscul de a enerva pe unii — Rex Gildo nu reprezintă viitorul

DAC-AȘ FI DAN SPĂTARU...

de RADU COSAȘU

muzicii ușoare și succesele acestui tip de solist nu se pot justifica decît prin faptul că muzica ușoară e încă prea „ușoară” pentru a-și impune drepturile ei la un viitor. Din această cauză, un băiat simpatice ca Bobby Solo are mai mult succes decît Jean-Claude Pascal și acest superb senior al cîntecului mai poate apare ca un intrus într-un festival de muzică ușoară, de aceea îl numim pe Pascal cînd „poet”, cînd „actor”, cînd „interpret”, el de fapt nefăcînd altceva decît să gîndească cu voce tare și muzicală, spunîndu-ne ce crede despre niște lucruri complicate ca timpul și dragostea. Dar cine citește bine palmaresul „Cerbului de aur” — și de aceea spunem că anumite consecințe sînt mai importante decît premiile — înțelege lesne că azi oamenii serioși și muzicii „neserioase” susțin un anumit și mutual linia Pascal-Escudero, chiar dacă majoritatea nu e convinsă că viitorul e al acestora și echilibrul al aplauzelor. Nu e grav. În fond, dacă ne gîndim și la altele de pe planeta noastră, alternativa Pia Colombo-Rex Gildo nu e o problemă de viață și moarte. E doar o problemă de viață.

Dar, dac-ăș fi Dan Spătaru, aș reflecta la ea.

LA BOX, TITLURI MONDIALE FUSE ÎN JOC

● Campionul mondial de box la categoria semimijlocie, Curtis Cokes, își va apăra titlul în fața sud-africanului Willie Ludick. Meciuul va avea loc la 16 aprilie, la Dallas.

Coreeanul Ki Sao Kim din Seul își va pune titlul mondial în joc la 18 mai la Milano în fața italianului Sandro Mazzinghi. De remarcat că anul trecut Ki a primit cadou din partea juriului verdictul de învingător la puncte în fața lui Benvenuti.

● Cu prilejul lucrărilor Comitetului european al Federației internaționale de atletism s-a stabilit ca viitoarele campionate europene de atletism care vor avea loc în anul 1969 la Atena, se desfășoare între 16 și 21 septembrie.

Box-Centura Sportul Două surprize de proporții

Finala competiției pugilistice dotate cu „Centura Sportul” desfășurată aseară în sala Floreasca a oferit două surprize de proporții: victoria netă a lui Moldovan în fața lui Ștefan și înfrîngerea lui Ciucă de către Griguescu.

Îată și celelalte rezultate:

● După această ediție, „europenele” vor avea loc la Helsinki. Întîlnirea de atletism Europa — America se va desfășura între 26 și 29 iulie 1969. În septembrie, la Bruxelles se va fixa locul de desfășurare a acestei întîlniri.

UN MECI AȘTEPTAT CU INTERES

● Miercuri, la Middlesbrough, echipa de fotbal a ligii Angliei va întîlni pe cea a ligii Scoției. În vederea acestei întîlniri, antrenorul englez Alf Ramsey a alcătuit un lot de 14 jucători: Banks, Stappney, Newton, Wilson, Stiles, Labone, Moore, Ball, Hunt, Summerbee, Boby Charlton, Peters, Hurst, Thompson. Cohen și Jackie Charlton sînt accidentați și nu au fost selecționați.

FOTBALIȘTII GERMANI, VICTORIOȘI

● La Rieșă, în prezența a peste 25.000 de spectatori, echipa de fotbal a R. D. Germane a susținut un meci amical în compania echipei iugoslave F. C. Zagreb. Fotbaliștii germani au obținut victoria cu scorul de 3-1 (0-0) prin punctele marcate de Frenzel (2) și Ducke. Pentru iugoslavi a marcat Tankovici.

Circulația în lumea celor mici

La școala nr. 73 „Barbu Ștefănescu Delavrancea” a avut loc sîndina festivă de formare a patrulelor școlare. Patru de circulație este o echipă voluntară, formată din elevii cei mai buni la învățătură și disciplină, care are sarcina de a îndruma și supraveghea circulația elevilor, contribuind astfel la sprijinirea organelor de miliție, a conducerii școlilor, a organizațiilor de pionieri și a comitetelor de părinți, pentru asigurarea respectării de către copii a normelor legale de folosirea drumurilor publice și pentru prevenirea accidentelor. La sîndina festivă s-a înmînat viitoarelor patrule, echipamentul respectiv (centuri și mînuși albe, insigne, palet). S-au experimentat patrule de circulație și la școlile „Spiru Haret”, „M. Sadoveanu”.

DOMNICA RADULIAN

Abia după vreo zece ore de zbor pe deasupra două ocazene violente și trei mări sărate am început să dau atenție celor zece indivizi îmbrăcați în superbe costume albastre, care mai de care mai plepșos și mai sportivi, cu care călătoream alături. Opt dintre ei dormeau încă dinainte de decolare, ceilalți doi vorbeau în șoaptă și-și dădeau din mină-mînă o sticlă plină cu un lichid de culoarea aramei. Am început să trag cu urechea. Voiam să știu din ce țară sînt. Dar vorbeau prea încet, nu înțelegeam nimic. Mi-am luat înimă în dinți și i-am întrecut în frantuzeste de unde vin. S-au uitat unul la altul lung, apoi cel blond i-a spus cel brunet: „Spune-mi că n-avem decît fără filtru” și mi-au întins o țigară „Mărășești”.

— Sînteți români! Am strigat fericit.

— De ce te miri?

— Sportivi? Veniți de la vreun campionat?

— Da. De apenșleau.

— Unde a avut loc?

— La Szarzasucuta, în Malangasteria.

— Aha, știu.

De fapt, habar n-aveam nici de apenșleau, nici de localitățile respective. Fac o pauză de

cinci minute și mă hotărîsc să-l atac în continuare.

— Fratilor, vă enervează dacă vă spun că habar n-am de sportul ăsta care se numește apenșleau?

— Păi ce ești primul?!

— De fapt în ce constă?

— E simplu ca bună-ziuă. Fii atent. Se ia un munte, se face pe el un șleau, adică un șant, de-a verticalul, apoi se toarnă apă lichidă și se lasă așa, fără să curgă. După aia, vine sportivul de performanță. Își dă drumul la vale pe șleau cu tălpile

și europene de apenșleau. Eu l-am adus și în țara noastră.

— Și sînteți mulți care-l practică la noi?

— Numai eu și cu el, care e rezervă. Aia care doarme e chibit, ia și ei o diurnă.

— Pe ce loc ai ieșit în Malangasteria?

pot să-nghit Parisu-ăsta deloc, cînd îi văd m-apucă durerea de cap. Matala îți place?

— Noptea, da.

— Dacă nu-ți mărește îndemniția și nu mă face maestru de jale, ascultă la mine. Mă las de apenșleau și mă fac antrenor. Și să vedem atunci cu

FOILETON de ION BĂIEȘU

CAMPIONUL DE APENȘLEAU

goale și, care asigură primul în baltă de jos, îl pupă mîsa campion.

— Foarte interesant sportul! E vechi sau nou?

— În Malangasteria se joacă de cinci mii de ani. În Europa numai de zece. Acum a început să prindă și-n America.

— Dumneata de cîți ani concurezi?

— De zece, de cînd s-au înființat campionatele mondiale

— Pe penultimul. De obicei ies ultimul.

— Întotdeauna că de data asta ai mers tare de tot.

— Nu, a dormit unul în timpul cursei. Era beat și se culcase pe marginea șleaului. Cînd l-am văzut, harst, am și trecut pe lîngă el ca vîntul.

— Bravo! E un succes!

— Păi sigur că e. Figurez și eu în clasament. Dar dacă nu mă face nici acum maestru al sportului, mă las.

— N-ar fi păcat?

— Păi la gîndește-te: concurez de zece ani la zece campionate mondiale și la zece europene, stau toată ziua pe drumuri și prin avioane, și să n-am și eu dreptul la un titlu și la o primă? Doctorul cu primă, maestrul cu primă, cizmarul cu primă...

cine mai concurează ei la campionat, că habar n-are nimeni de apenșleau la noi.

— Dar de ce nu-l popularizează?

— Păi îl popularizăm, avem și revistă de specialitate, „Apenșleau carpatin”, iese în zece exemplare, în patru limbi străine. Dar n-avem condiții materiale. Că aia din străinătate de ce crezi că ia meru medalii de aur și de alte metale? Pentru că au muntii valabili, nu ca la noi. Auzi, au niște muntii de te doare mîntea, cu pante una și una. La ei cînd torni apa pe șleau nu curge la vale. La noi curge. Și face și valuri. Păi cum să te antrenezi pe valuri? Spune și mata, care nu te pricepe.

Mă uit la campionul nostru de apenșleau și m-apucă invidia: rotofei, roșcovan, cu pîntecul rotund, cu umblat, campion național, participant la zece campionate mondiale, zece campionate europene și multe alte concursuri internaționale, viitor maestru al sportului. Cînd a jungem la Băneasa coboară din avion cu trei geamantane barosane, burdușcu cu tot felul de obiecte. Îl așteaptă familia, prietenii, membrii și funcționarii ai federației de apenșleau (vreo douăzeci), cîțiva ziaristi. E interviu și fotografie. Mă tin tot timpul lîngă el. A doua zi îl văd prin toate ziarurile și sar în sus de bucurie. Ieșisem și eu cu jumătate de mîtră în fotografie.

DISTINCȚIE

(Urmare din pag. 1)

50.000 se află în prezent răspîndite pe ogoarele a 55 de țări ale lumii.

Recenta distincție are drept acoperire rezultatele obținute în întrecerea socialistă de 1967 de colectivul uzinei. Planul la producția globală a fost depășit cu 15,6 la sută, la producția marfă vîndută și încasată cu 9,4 la sută, iar productivitatea muncii a crescut, față de anul precedent, cu 13 la sută. S-au livrat la export cu 16,5 la sută mai multe produse, ceea ce prevedea planul, uzina cîștigînd în plus 18.575.000 lei-valută. Ca urmare a depășirii producției, a creșterii productivității muncii și a reducerii suplimentare a prețului de cost pe produs, s-au obținut beneficii peste plan în valoare de aproape 75.000.000 lei. Cifra aceasta reprezintă plusul de entuziasm, de gîndire științifică în muncă a kîecărui muncitori, ingineri sau tehnicieni din uzină. Pentru că întu-adevăr aici întrecerea masă de salarii a fost antrenată în această gîndire tehnică colectivă pentru organizarea pe criterii mai științifice a producției și muncii în fiecare atelier, în fiecare secție.

Decernarea steagului roșu pe industrie a avut loc în acest început de primăvară cînd întregul colectiv e angajat în îndeplinirea unor sarcini mult sporite față de anii trecuți. Vor fi fabricate în acest an 21.100 de tractoare, ceea ce reprezintă o creștere cu 20 la sută față de 1967; vor fi fabricate primele 400 de tractoare de 40 C.P., precum și 8.510 motoare. În același timp se face pregătirea documentației și a SDV pentru începerea construirii unui fabrici de tractoare în Iran. Întreaga uzină lucrează sub impulsul unui ritm nou. Stau mărturie și succesele pe primele 2 luni ale anului 1968: planul la producția globală a fost îndeplinit în proporție de 108 la sută, al producției marfă — 107,1 la sută, iar al productivității muncii — 105,6 la sută. Fruntașii pe țară nu-și demnă titlul și tradiția.

KIRK DOUGLAS — RICHARD HARRIS, ULLA IACOBSSON — MICHAEL REDGRAVE apar în filmul de aventuri

EROII DE LA TELEMARK

O coproducție anglo-americană
Scenariu: Ivan Moffat, Ben Barzman
Regia: Antony Krasker

de peste hotarele

CALE LIBERĂ ATOMULUI PAȘNIC

Prof. univ. Florin Ciorăscu
membru corespondent
al Academiei
director-adjunct științific
al Institutului de Fizică
Atomică

Trăim secolul marilor promisiuni ale atomului, ale energiei nucleare. Energia atomică își dezvăluie tot mai mult în cursul revoluției tehnico-științifice contemporane inepuizabilele capacități de a spori în proporții gigantice forța creatoare a omului, de a sluji progresului accelerat al societății umane. Energia electrică și termică de origine nucleară se obține în momentul de față prin instalații industriale verificate la o scară suficient de întinsă pentru a se fi căpățuit siguranța că problema competitivității economice cu sursele clasice de energie, atât de acută cu puțină ani în urmă a fost depășită. De aceea, diversele tipuri de centrale electronucleare nu mai au a se concura azi cu centralele termice pe cărbuni sau păcură, ci numai între ele. În mod categoric o nouă sursă de energie primară — uraniu — stă la îndemina noastră. Iar dacă încă 8—10 ani de acum înainte uraniu va fi „ars” în reactorii nucleari doar în proporție de 1 la sută, din cauze care țin de fenomenele proprii instalațiilor actuale, este sigur că după introducerea în producție a reactorilor „reproducători de combustibil nuclear” — azi în faza experimentală — această adăncime de ardere va crește până la 90 la sută sau, poate, și mai mult; deci, dacă dispunem, acum, doar de o nouă sursă de energie primară, peste puțin timp această sursă va fi și una inepuizabilă. Ca urmare, nimeni nu trebuie să se mire când află că programele energetice de perspectivă din numeroase țări prevăd ca peste două decenii să nu se mai construiască altfel de centrale electrice decât nucleare. De pe acum, energia atomică înlocuiește resursele unor combustibili, poate fi imediat folosită la lucrări de mari proporții, cum ar fi construirea de porturi, săparea de tuneluri, de mine. Pe masele de lucru ale cercetătorilor se înmulțesc proiecte grandioase privind irigarea deșerturilor, tăierea de istmuri și canale, străpungerea munților.

Totuși, să nu credem că progresul în domeniul multiploilor folosiri ale energiei atomice, de pildă în domeniul energeticii nucleare, a fost până acum foarte rapid; în adevăr, pentru a ajunge undeva sîntem azi, au trebuit să

treacă nu mai puțin de 15 ani de la intrarea în funcțiune a primei centrale nucleare, un timp lung pentru epoca noastră în care viteza de inovare a atins ritmuri fantastice pentru marea majoritate a sectoarelor tehnologice. Este timpul ca toate eforturile și investițiile ce se fac în domeniul cercetărilor nucleare să fie îndreptate exclusiv spre folosirea energiei nucleare, spre progresul și prosperitatea omenirii. Este, deci, timpul de a se lichida uriașele cheltuieli și energii îndreptate spre construirea de arme nucleare. Omenirea trebuie izbăvită de cosmarul războiului atomic și să culegă plerul. În același timp, răscolile venabile revoluții în tehnică pe care o aduce dezintegrarea atomului.

Un tratat de neproliferare poate reprezenta, firește, un pas util dacă deschide drumul spre o serie de măsuri care să aibă, cât mai repede, ca punct terminus interzicerea totală a armelor nucleare, lichidarea acestor arme și, în mod implicit, îndreptarea tuturor strădaniilor și forțelor spre folosirea uriașelor energii ale atomului pentru bunăstarea omenirii. Tocmai în acest sens, exprimînd acest nobil deziderat al popoarelor, se înscrie poziția României în problemele tratatului de neproliferare, insistența cu care militază pentru ca tratatul să asigure, obligatoriu, trecerea cât mai rapidă la măsuri concrete în vederea încetării producției de arme nucleare, distrugerii acestor arme, închiderii pentru totdeauna a capitolului atomului distrugător.

În același spirit, al grijii pentru om și progres, se înscrie și poziția fermă a României pentru asigurarea unei posibilități depline de către toate statele de a folosi energia atomică în scopuri pașnice.

În condițiile secolului nostru, al descăsușării atomului, al re-

voluției tehnice, fiecare stat, fiecare factor politic cu conștiința răspunderii pentru progresul națiunii sale are obligația să se îngrijească de asigurarea condițiilor de acces larg la folosirea pașnică a energiei nucleare, ca unul din cei mai importanți factori ai modernizării echipamentului industrial și creșterii potențialului economic al fiecărui stat. Este, de aceea, absolut legitim ca tratatul de neproliferare să consacre dreptul egal al tuturor statelor de a folosi cuceririle științifice nucleare pentru dezvoltarea lor economică și să nu îngreieze, ca în nici un fel accesul de folosire pașnică a energiei atomice. Nici o țară nu poate renunța la vreuna dintre căile de pregătire și răspândire largă a energiei nucleare pe teritoriul său sau să fie confruntată cu o diminuare a ritmului de desfășurare a cercetărilor nucleare, științifice și tehnice, știut fiind că acestea pot determina într-un înalt grad progresul tehnic general. Pe de altă parte, proprietatea industrială asupra patentelor tinde să constituie în zilele noastre una dintre cele mai mari bogății ale unui popor. Deci, dacă viitorul tratat de neproliferare trebuie să implice nu numai angajamente formale din partea semnatarilor, ci și stipuleze și metode de control ale respectării angajamentelor este absolut necesar ca acest control să fie limitat în mod expres numai la acele activități care, prin natură și mod de desfășurare, ar putea conduce la proliferarea armelor atomice. Sînt puțin numeroase aceste activități.

În acest sens, unul din amendamentele prezentate la Geneva de delegația română stipulează că operația de control trebuie să aibă ca unic scop prevenirea folosirii materialelor fisionabile pentru producerea armelor nucleare și că trebuie supuse controlului numai activitățile nucleare care, prin natura lor și prin cantitățile de materii brute și materiale fisionabile speciale, pe care le prelucerează, tratează sau folosesc, pot conduce la proliferarea armelor nucleare.

Sînt convins că o asemenea poziție, asemenea propuneri bazate pe rațiune și pe promovarea intereselor păcii și progresului general, vor întruni sprijinul adevinuta lucidă a oricărui om de bună credință din lume.

LUCRĂRILE COMITETULUI CELOR 18 STATE

GENEVA 14 — Corespondentul Agerpres, H. Liman, transmite: Joi s-a încheiat o nouă fază a dezbaterilor din cadrul Comitetului celor 18 state pentru dezarmare asupra proiectului unui tratat de neproliferare a armelor nucleare. Delegatul Italiei, Caracciolo, a relevat că proiectul de rezoluție, pe care U.R.S.S., S.U.A. și Anglia au intenția de a-l prezenta Consiliului de Securitate, nu a putut fi dezbătut în cadrul Comitetului și că Adunarea Generală a O.N.U. trebuie să aibă posibilitatea de a face acest lucru. Subliniind că rezultatele intensei activități a copresedintilor Comitetului „sînt diferite de cele pe care le-am fi dorit”, delegatul italian a remarcat că „amendamentele incluse de cei doi copresedinti în noul text revizuit reprezintă numai o fracțiune a propunerilor care au fost prezentate în ultimele două luni de numeroase țări interesate, fie la Geneva sau în altă parte. Această constatare, are importanța sa, deoarece unele din sugestiile care au fost făcute și care nu și-au găsit locul în noul text obținut totuși consimțământul multor țări, ceea ce este deosebit de semnificativ pentru formarea unei opinii generale”. Delegatul italian a arătat că îi este imposibil să se alăture concluziei exprimate de delegatul S.U.A., Foster, într-una din ședințele anterioare, că noul text aduce un răspuns satisfăcător propunerilor italiene care „merită o examinare ulterioară” și asupra cărora delegația italiană nu poate renunța la dreptul său de a interveni într-o fază ulterioară a tratativelor.

Delegatul Braziliei, J. A. de Arujo Castro, a declarat că țara sa „susține fără echivoc ideea unui tratat de neproliferare corect și echitabil, care ar preveni în mod efectiv riscul răspîndirii armelor nucleare. Încurajăm în același timp folosirea deplină a energiei nucleare, în toate formele ei, pentru progresul economic și social al tuturor popoarelor”. Delegația Braziliei a salutat prezentarea unui nou proiect revizuit al tratatului în măsura în care el reprezintă o îmbunătățire încurajătoare față de cele două proiecte anterioare”. Această, a spus vorbitorul, confirmă, donă părerea noastră, utilitatea și necesitatea unor noi tratative și revizurii, astfel încît proiectul de tratat să fie pus în discuție în conformitate cu cele cinci principii călăuzitoare cirmisite în rezoluția 2028 a Adunării Generale a O.N.U. El a arătat că Brazilia își rezervă dreptul de a-și expune poziția asupra noului document în cadrul viitoarelor dezbateri din Adunarea Generală și să

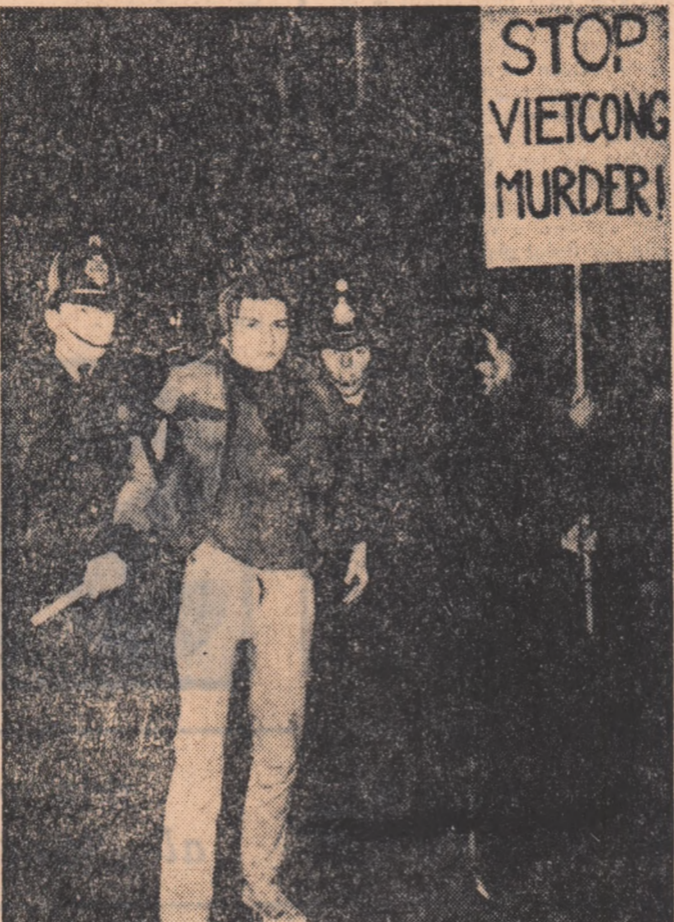
prezinte cu acest prilej amendamentele pe care le va considera oportune. Delegatul brazilian și-a exprimat speranța că în perioada dintre terminarea actualilor lucrări ale comitetului și începerea dezbaterilor în Adunarea Generală, cei doi copresedinti ai Comitetului „vor continua negocierile pentru a lărgi aria acordului dintre ei și a respecta interesele fundamentale ale lumii nucleare”. „Brazilia, a spus în încheiere vorbitorul, va participa la dezbaterile din cadrul O.N.U. cu convingerea că largi consultări cu toate țările și toate grupurile vor deschide calea pentru realizarea proiectivelor care sînt realizări constructive care sînt aperse interesele tuturor părților interesate”.

În cuvîntul său, reprezentantul Indiei, A. Husain, a reafirmat poziția țării sale față de problema încheierii unui tratat de neproliferare și față de dezarmarea în general. El a spus că India se pronunță pentru realizarea, pas cu pas, a dezarmării nucleare și a dezarmării generale și totale. Fiecare pas, oricît de mic, trebuie să fie efectiv și precis. În legătură cu neproliferarea, delegatul indian a subliniat necesitatea ca tratatul să cuprindă obligații echilibrate atît pentru statele nucleare, cît și pentru puținele state nucleare. În ce privește aspectul producției, în timp ce țările nucleare trebuie să se oblige de a nu produce nici o armă nucleară, puținele state nucleare trebuie să-și asume obligația de a nu produce noi arme nucleare. O oprire a producției armelor nucleare de către toate țările sau o reducere de către toate țările a producției materialelor fisionabile pentru scopuri militare nu ar implica o dezarmare nucleară, deoarece nici una din aceste măsuri nu ar presupune distrugerea vreunei arme nucleare. Problema dezarmării nucleare, cu alte cuvinte reducerea sau distrugerea arsenalurilor existente de arme nucleare, va fi o chestiune ce ar urma să fie tratată ulterior. Vorbitorul a deplins faptul că proiectul de tratat nu conține nici o obligație juridică categorică a statelor nucleare care să consimțim la obligații asumate în baza articolului II de către statele nucleare”. Guvernul meu, a spus delegatul indian, consideră că în multe privințe proiectul de tratat aflat în discuție nu îndeplinește cerințele rezoluției 2028 a Adunării Generale din 1965. Gu-

vernul meu speră, de aceea, că acest aspect al problemei va fi examinat cu cea mai mare grijă și seriozitate cînd raportul acestui comitet va veni în discuția Adunării Generale a O.N.U., la reluarea celei de-a XXII-a sesiuni a sa, care va dezbate nu numai legătura dintre tratatul de neproliferare și măsurile de dezarmare nucleară, ci și alte principii enunțate în rezoluția Adunării Generale la care m-am referit”. El a subliniat că guvernul indian „își menține rezervele chiar și după examinarea textului revizuit al proiectului de tratat prezentat comitetului la 11 martie de delegația U.R.S.S. și S.U.A.”.

În aceeași ședință, delegatul Birmaniei, Alhaji Suke Kolo, a prezentat comitetului un număr de amendamente la proiectul de tratat. Unul dintre amendamentele prevede includerea în articolul 2 a unui paragraf care să prevadă că „fiecare stat nuclear parte la tratat se obligă să vină, dacă i se va cere, în ajutorul oricărui stat nuclear parte la tratat care este amenințat sau atacat cu arme nucleare”. Se propune ca la art. 8 să se adauge prevederea că constatările conferințelor de revizuire trebuie să fie adoptate cu o majoritate a părților la tratat care sînt prezente. Alte amendamente propun precizări la articolul privind retragerea din tratat.

Comitetul celor 18 state s-a întrunit din nou joi după-amiază. Delegatul R.A.U., Hussein Khalaf, a declarat că noul proiect de tratat revizuit marchează un pas important înainte deși nu răspunde favorabil unora din observațiile făcute de delegația sa. A luat apoi cuvîntul șeful delegației sovietice, A. A. Roscin, care a relevat activitatea pozitivă desfășurată de Comitet. Șeful delegației americane W. Foster a prezentat membrilor comitetului proiectul raportului ce urmează a fi adresat Adunării Generale a O.N.U. În raportul adoptat de comitet se trece în revistă activitatea depusă de participanții la lucrări în scopul elaborării unui proiect de tratat de neproliferare a armelor nucleare. Raportul cuprinde mai multe anexe în care sînt incluse proiectul tratatului înaintat de delegația U.R.S.S. și S.U.A., propunerile și documentele de lucru ale diferitelor delegații și guverne reprezentate sau nu în Comitet, precum și intervențiile orale ale delegațiilor. Raportul menționează că membrii comitetului au căzut de acord să-și reia lucrările în vară, după dezbaterile din Adunarea Generală. Data exactă urmind să fie stabilită de copresedinti prin consultări cu toți membrii.

INCIDENT IORDANIANO — IZRAELIAN

AMMAN 14 (Agerpres). — Într-un comunicat difuzat de postul de radio Amman se arată că în după-amiază zilei de joi unități ale forțelor armate izraeliene au deschis focul cu arme automate împotriva pozițiilor iordaniane. Comunicatul precizează că partea iordaniană a ripostat și că trebuie deschisă la rîndul său focul cu mortiere și mitraliere. Incidentul s-a produs deasupra râului Iordan în dreptul podului „Regele Hussein” și a durat aproximativ 45 de minute. Comunicatul precizează că partea iordaniană nu a avut nici o pierdere. Acesta este al doilea schimb de focuri la granița iordaniano-izraeliană în această săptămână.

TEL AVIV 14 (Agerpres). — Un purtător de cuvînt al armatei izraeliene a declarat că joi la ora 12.45 forțele armate iordaniane au deschis focul asupra unei patruli izraeliene în apropierea de podul Mandassa, în regiunea Jericho. Forțele izraeliene a menționat purtătorul de cuvînt — au ripostat și schimb de focuri a încetat la 13.20 (ora locală).

CUVÎNTAREA LUI WALTER ULBRICHT

BERLIN 14 (Agerpres). — Într-o cuvîntare radiotelevizată, Walter Ulbricht, prim-secretar al C.C. al P.S.U.G., președintele Consiliului de Stat al R. D. Germane, s-a pronunțat pentru abolirea oricăror practici discriminatorii față de R.D.G., recunoașterea reciprocă a celor două state germane și convorbiri între guvernele lor pe bază de egalitate. „Dacă între cele două state germane, a spus el, se vor stabili relații normale pe bază de egalitate, vor avea caracterul unei relații de drept internațional, și dacă, totodată, renunțăm la folosirea forței în relațiile reciproce va fi asigurată pe bază de tratat, altelea discuta și despre alte probleme ale relațiilor dintre cele două state germane”.

Vorbitorul s-a oprit de asemenea, asupra unor aspecte istorice care au dus la scindarea Germaniei. Referindu-se la recente declarații ale cancelarului Kiesinger, el a făcut aprecieri critice cu privire la atitudinea guvernului R. F. a Germaniei față de relațiile dintre cele două state germane, precum și politica internă și externă a acestui guvern.

pe scurt

- LA 14 martie s-a deschis la Varșovia cel de-al 7-lea Congres al Uniunii ziaristilor polonezi. La Congres participă Zenon Kliszko, membru al Biroului Politic, secretar al C.C. al P.M.U.P. și Artur Starewicz, secretar al C.C. anunță agenția P.A.P.
- SUPRIMAREA acoperirii în aur a dolarului aprobată de Camera Reprezentanților și dezbătută în Senat constituie prima armă de care Administrația americană se va folosi pentru a calma noul val de speculații cu metalul prețios. Această părere predominant în cercurile economice de la Washington în momentul în care febra aurului tinde să se transforme în panică pe piețele europene.
- Se exprima speranța că eliberarea totalității stocului de aur american, adică aproximativ

SOSIREA TOVARĂȘULUI GHEORGHE RĂDULESCU LA BELGRAD

BELGRAD 14. — Corespondentul Agerpres, N. Ploeanu, transmite: Joi a sosit la Belgrad Gheorghe Rădulescu, vicepreședintele al Consiliului de Miniștri, președintele părții române în Comisia mixtă româno-ugoslavă de colaborare economică, pentru a participa la lucrările celei de-a IV-a sesiuni a comisiei. La gara Dunav el a fost întâmpinat de Mustafa Șabici, membru al Vecei Executive Federale, președintele părții ugoslave în Comisia mixtă româno-ugoslavă de colaborare economică și de alte persoane oficiale. A fost de față ambasadorul Republicii Socialiste România, la Belgrad, Aurel Mălnășan, precum și membri ai ambasadei.

La prînz, Mustafa Șabici a oferit o masă în cinstea tovarășului Gheorghe Rădulescu. În după-amiază aceleiași zile, în clădirea Vecei Executive Federale, au început lucrările celei de-a IV-a sesiuni a Comisiei mixte româno-ugoslavă de colaborare economică. Lucrările sesiunii se desfășoară în spiritul prieteniei și înțelegerii reciproce care caracterizează relațiile dintre cele două țări.

Lupte violente la Dak To

Artileria Frontului Național de Eliberare a bombardat din nou miercuri baza de la Khe Sanh unde se găsesc încercuții 6000 de infanteriști americani. Aproximativ 200 de obuze au explodat în perimetrul bazei. Avioane de tip „B-52”, venind din Tailandă, au întreprins șase raiduri asupra concentrațiilor de trupe, fortificațiilor și pozițiilor artileriei Frontului Național de Eliberare.

re dispuse în jurul bazei de la Khe Sanh. Bombele acestor avioane au căzut la cîteva kilometri de tabăra infanteriștilor marini americani. Schijele bombelor au ajuns chiar să lovească sacii de nisip plasați pe pozițiile avansate de apărare ale trupelor americane de la Khe Sanh. Potrivit agenției U.P.I., o unitate a partizanilor sud-vietnamezi a organizat o ambuscadă împotriva unui convoi de trupe americane de geniu, la 14 kilometri de localitatea Pleiku, situată în regiunea platurilor înalte. Trupele americane au reușit să iasă de sub focul puternic al patrioților abia după 45 de minute.

În ultimele 24 de ore, mai multe aeroporturi americane au fost bombardate cu rachete și mortiere printr-o acțiune care Ban Me Thout, Dak To și Di An. „Dak To, bază situată la nord de Kontum în apropiere de soseaua nr 14, este scena unei dintre cele mai puternice lupte din acest război”, scrie Jau Jalsch, corespondentul agenției americane U.P.I. Pe frontul de nord continuă luptele într-o regiune din apropierea bazei americane de la Dong Ha. Atunci cînd întreprind contraatacuri, trupele americane „întîlnesc o rezistență foarte puternică din partea unităților F.N.E.”, scrie agenția France Presse, referindu-se la situația de la Dong Ha. În Delta fluviului Mekong, unități ale Frontului Național de Eliberare au atacat aeroportul Tra Noc, la 6 kilometri vest de marea localitate Can Tho.

PRAGA 14 (Agerpres). — După cum anunță agenția C.T.K., la Praga a avut loc o ședință a guvernului cehoslovac la care a fost ascultată informarea ministrului afacerilor interne, ministrului apărării naționale și procurorului militar principal privind cercetările în cazul activității criminale a lui Ian Sejna. După cercetarea amănunțită a tuturor împrejurărilor — relatează agenția C.T.K. — guvernul va reveni asupra acestui caz și va lua măsuri severe pe linia organelor de stat.

În cadrul aceleiași ședințe au fost dezbătute problemele legate de închiderea unor mine de cărbune neeficiente, probleme ale dezvoltării colaborării economice internaționale și a relațiilor politice externe ale Cehoslovaciei. Apoi, guvernului i-a fost prezentat un raport privind măsurile în vederea reducerii poluării aerului în regiunea Cehiei de nord. Guvernul a analizat, de asemenea, probleme ale dezvoltării economice ale unor regiuni slovace rămase în urmă, precum și unele probleme curente.

În multe alte localități ale țării au fost distruse numeroase clădiri, au fost deteriorate rețelele electrice și linii telefonice. Mai multe persoane au fost rănite.

MINISTRUL de externe al Olandei, Joseph Luns, și-a exprimat, în cadrul unei conferințe de presă, satisfacția în legătură cu dezvoltarea relațiilor ugoslavo-olandeze. El a subliniat că politica de colaborare cu țările născărite și occidentale este urmată și de numeroase țări, între care se numără și Olanda. Referindu-se la convorbirile pe care le-a purtat la Belgrad, Joseph Luns a arătat că, printre altele, s-a discutat și posibilitatea convocării unei conferințe privind securitatea europeană. El a spus că în acest scop ar fi eventual necesar să fie convocată o conferință.

Ruanda învățată

Tînărul Epimache Gakira și-a părăsit cu un an în urmă satul natal situat în regiunea populată de cunoscutul trib Watutsi, îndreptându-se spre localitatea Butare. Adresîndu-se directorului Institutului pedagogic național din Butare, el și-a exprimat dorința de a deveni profesor.

Institutul, situat într-o veche clădire aparținînd misiunilor care este singurul din Ruanda care pregătește profesori pentru școala secundară. De cîteva ani el beneficiază de asistența financiară a Programului Național Unite pentru dezvoltare (P.N.U.D.). Cîteva cifre sînt elocvente pentru situația învățămîntului din această țară. La o populație de circa 3 milioane de locuitori, mai mult de 300 000 de tineri între 12 pînă la 19 ani ar putea urma cursurile secundare, dar abia 8 000 dintre ei sînt școlariți. Aceasta este starea de lucruri — scrie JEUNE AFRIQUE — caracteristică țărilor în curs de dezvoltare, stare decurgînd din mai multe motive, în primul rînd figurînd, bineînțeles, lipsa de școli și de cadre didactice.

Directorul Institutului din Butare, Ricolfi, expert al UNESCO, remarcă dorința tinerilor săi studenți de a învăța cît mai multe. Pentru a le menține interesul, profesorii au adaptat programul de învățămînt la condițiile din Ruanda, în particular în materie de istorie, geografie, biologie, botanică și geologie. Un loc important în cadrul instruirii lor îl ocupă gestiunea institutului pe care o execută chiar studenții. Toți studenții sînt interni și beneficiază de o alocație din partea guvernului. Iată cîteva gânduri destăinutele reporterului de la JEUNE AFRIQUE de cîteva zile tinerii de la Institutul din Butare: Leonard Ruzingandekwe dorește să studieze limbile. După scoala la primară întotdeauna a dorit să fie profesor. Ar dori să participe la modernizarea metodelor care vor permite elevilor să înțeleagă și să învețe mai ușor și mai repede. „Țara noastră — a spus el — are nevoie de multe cadre...”. Gerard Rurangirwa: „Țatul meu nu a știut nici să scrie nici să citească. Eu, care după moartea tatălui am devenit cap de familie cu cei 7 frați și surori, am venit aici pentru a fi admis și a deveni profesor. Sper să reușesc”.

În 1971 se prevede ca numărul studenților de la Butare să ajungă la 250. Va fi încă un pas — nu fără importanță — pe calea emancipării Ruandei.

I. T.

Aceleași poziții colonialiste

Discursuri, banchete și publicitate, o publicitate studiată la școala reclamei americane. La Vila Pereira d'Éca s-a construit cel mai lung pod din Angola. Investiția făcută de autoritățile portugheze reprezintă suma de 6 milioane de franci, ceea ce înseamnă un serios efort financiar. Lisabona și-a descoperit pe neașteptate simțămîntul materne față de „provinciile ei africane”. Autorii discursurilor au vorbit, desigur, despre grija Portugaliei pentru dezvoltarea angoleză. S-a omis, însă, amănuntul: podul face parte dintr-un sistem de legături cu Republica Sud-Africană, esențial pentru autoritățile colonialiste de la Luanda.

Planurile elaborate în capitala portugheză preconizează o extindere a relațiilor cu Pretoria, o amplificare a colaborării în cadrul „triunghiului alb”. Într-un moment în care aliații ei occidentali evită luări de poziție compromițătoare, Portugalia apreciază că pentru supraviețuirea administrației coloniale pe care o patronază în Africa este indispensabilă cooperarea cu bastioanele „supremației albe”: Pretoria și Salisbury. Unii observatori amintesc despre discursul rostit de o importanță personalitate militară de la Lisabona care a precizat abandonarea Guineei „portugheze”, pentru „a concentra toate eforturile” în Angola și Mozambic. JEUNE AFRIQUE consemna faptul că în armata portugheză se dezvoltă un curent care consideră că eforturile militare și financiare pe care le presupune continuarea războiului din Guineea sînt „disproporționale” de interesul pe care îl poate prezenta — pe plan strategic și economic — această provincie. Exasperați de neputința de a înfrînge mișcarea de eliberare, furia din cauza eșecurilor care se înmulțesc, acești militari ar prefera „o retrăgare onorabilă”. Discursul înaltei personalități militare este un ecou al acestor tendințe? Aparent, răspunsul ar trebui să fie afirmativ. Există, însă, și păreri (neconfirmate de evoluția evenimentelor) că acest discurs a fost pregătit chiar în sferile guvernamentale avînd rolul unui balon de încercare.

Totuși comportarea oficialităților nu pare să indice o modificare în politica africană a Portugaliei. După JEUNE AFRIQUE premierul Salazar se opune cererilor militarilor deoarece „abandonarea unui teritoriu african, oricare ar fi el, ar reprezenta o concesie ce va fi interpretată ca o slăbiciune”. Vizita amiralului Thomas și cuvîntările sale despre „civilizația creștină și occidentală” pe care Lisabona o apără în Africa au avut drept scop să pună capăt echivocurilor. Portugalia nu este dispusă să reunească imperiul ei colonial, indiferent de prețul pe care trebuie să-l plătească pentru aceasta. Perspectivele portugheze în Africa le-au dezvăluit chiar condițiile în care președintele a vizitat colonia. Regiunile controlate de patrioți le-a evitat iar în zonele în care s-a aventurat s-a comportat ca un vizoiar în criza de timp. Războiul colonial nu poate aduce Portugaliei decât amărăciuni unor noi eșecuri. Demnitarii de la Luanda care au îndrăznit să spună adevărul și-au pierdut galoanele. Urmașii lor preferă să tacă.

M. RAMURA